

12)

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 224/к.о.37/92

Дата 29.01.1993г.

102-35-15
28.01.93

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
Г-Н АСЕН МАНОВ

Г-н Ч. Манов
№ 37/92
Наср. - Ч. Манов

В изпълнение на определението Ви от 15.01.1993 г. по к.д. № 37/1992 г. Ви посочваме следните обстоятелства, които полагат тълкуването на визираните текстове от Конституцията.

Всяко сдружение с идеална или стопанска цел и всяка политическа партия или физическо лице са отделени от държавата. Но въпреки това, държавният империум ограничава техния живот и дейност.

Как следва да се разбира текста на чл.13, ал.(2) от Конституцията: "Религиозните институции са отделени от държавата"? Ако "държавата" означава "държавната власт", то трябва ли да се разбира, че религиозните институции са отделени и от трите вида държавна власт в смисъла на чл.8 от Конституцията. В такъв случай какви правни последствия пораждат решенията на съда по отношение на религиозните институции и в частност решението на Върховния съд № 255/5.XI.1992 г.(неговата диспозитивна част)?

Ако решението на Върховния съд е в сила и по отношение религиозната институция Българска православна църква, то от това следва, че визираната в ал.(2) отделеност не трябва да се разбира в абсолютен смисъл и Конституционния съд би трябвало да уточни и определи степента.

Същото решение поражда и въпрос, какво би трябвало да бъде отношението на държавните власти към ръководството на БПЦ, след като то е избрано в нарушение на правните норми.

Твърди се, че абсолютната независимост на вероизповеданията се отнася до техните верски догми и до персоналния избор на техните духовни ръководители. Но съгласно чл.37, ал.(2) от Конституцията и чл.18 от Международния пакт за гражданските и политически права и чл.5 от Закона за изповеданията, религиозните институции имат ограничения. Чл.9 от ЗИ гласи: "Всяко изповедание има **отговорно пред държавата** ръководство".

Преди да бъде утвърдена една нова религиозна общност, държавната власт /Министерски съвет/ изисква доказателства, че неговите канони и устав не предвиждат правила и действия, които противоречат на действащите в държавата закони /двубрачие, използване на медитиращи или увреждащи здравето средства, посегателства против личните граждански и политически права/. Дирекцията

по изповеданията изисква и писменото съгласие на родителите за включването на техните деца до 18 годишна възраст в дейността на новите религии, като се позовава на Семейния кодекс, според който възпитанието на непълнолетните деца се намира в изключителната власт на родителите им.

Твърди се дори, че в практиката на Върховния съд на САЩ има решения, с които се наказват свещенослужители, отнема се тяхната правоспособност или се прекратява дейността на религиозната общност /юридическото лице/, ако се установят нарушения на законите /укриване на данъци, увреждане на психиката или здравето и др/.

Дирекцията на изповеданията е в структурата на изпълнителната власт в смисъла на чл.8 от Конституцията, а в Устава на БПЦ многократно се посочват взаимоотношения и взаимнообвързаност на ръководството на БПЦ с Дирекцията и с други нива на изпълнителната власт.

В контекста на чл.13, ал.(2) и чл.8 от Конституцията подлежат ли религиозните институции на финансов контрол от специализираните държавни органи?

Следва да се изясни докъде могат да се простират правомощията на законодателната държавна власт, предвид внасяните в последните месеци в Народното събрание проекторешения и проектодекларации, касаещи тази материя /З.VI.1992г., 1.X.1992 г./.

Какви правни и практически следствия поражда конституционния текст на чл.13, ал.(3): "Традиционна религия в Република България е източноправославното изповедание"?

Историята свидетелствува за неизбежността на връзките и отношенията между държавата и Църквата. Изтеклите 45 години са белязани с пълното занемаряване на законодателството, както и на теорията и практиката на тези отношения.

Демократизирането на страната ни събуди за нов живот религията, Църквата и устрема на хората към своята вяра. Това, струва ни се, както и някои непълноти в Конституцията и законодателството налагат по-пълното изясняване на пределите на правата на религиозните общности, както и на правата и задълженията на държавната власт към тях.

Моля Вашите съобщения да изпращате на народния представител Стефан М. Стефанов.

Град София

26. 01. 1993 г.

За вносителите: (

/Стефан М. Стефанов/